

*Проф. др Миодраг Мићовић,  
Правни факултет, Крагујевац*

## **Реорганизација или редресман стечајног дужника**

### **Резиме**

*Предлог закона о стечајном поступку уноси бројне новине у области стечајног права, од којих је свакако једна од најзначајнијих могућности да се изврши реорганизација стечајног дужника. Реорганизација се врши на основу плана који се може поднети након отварања стечајног поступка или заједно са предлогом за прокретање стечајног поступка. Ако повериоци прихвате план, спречава се банкротство дужника и омогућава наставак његовог пословања. Исти циљ се у Француској постиже спровођењем поступка судског отварања, с њом разликом што се у Француској отварање дужника и наставак његовог пословања постигава као приоритет, а тек ако то није могуће, може се спровести поступак ликвидације дужника. Зато је управник дужан да изради план, на основу кога суд доноси одлуку да дужник настави пословање или да се изврши цесија, односно да се изврши ликвидација ако нема могућности да се изврши отварање дужника.*

**Кључне речи:** *реорганизација, редресман, план, отварање, управник, цесија, дужник, повериоци.*

### **1. Уводне напомене**

Уместо принудног поравнања, споразума између дужника у погледу којег су испуњени услови за отварање стечајног поступка, и његових поверилаца, којим се

дугови дужника смањују или се одлаже плаћање, Предлог<sup>1)</sup> закона о стечајном поступку најављује увођење у наш правни живот институт реорганизације.

Овај институт први пут је регулисан у Закону о стечају САД из 1978. године. Њиме је предвиђено у глави XI да судија може да остави дужнику рок од 120 дана (са могућношћу скраћења или продужења) да поднесе план реорганизације како би се избегао стечај, под условом да план буде прихваћен.<sup>2)</sup>

Институт реорганизације преузет је у многим законодавствима (Немачка – Закон о инсолвентности из 1994. године; Република Хрватска – Стечајни закон из 1996. године; Република Црна Гора – Закон о инсолвентности привредних друштва из 2002. године; Република Српска – Закон о стечајном поступку из 2002. године).

Под реорганизацијом се подразумева намирење поверилаца, на начин и под условима одређеним планом реорганизације (чл. 1. ст. 4. Предлога). Тим путем се остварује санација дужника, побољшава његов имовинскоправни положај, обезбеђује наставак пословања уз задовољење поверилачких интереса. Отуда чуди што се у Предлогу закона задржава решење из важећег Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији о преузимању дуга (чл. 52. Предлога), као посебна санациона мера која се може преузети ван поступка реорганизације, а на рочишту на коме се расправља о предлогу за отварање стечајног поступка.

Реорганизација у функционалном смислу замењује принудно поравнање, али га не искључује. Ово зато што се реорганизација, између осталог, може извршити и путем смањења или одлагања исплате дугова, а што је неопходно за принудно поравнање. За разлику од принудног поравнања, којим се олакшава положај дужника али се битно не утиче како ће даље водити пословање, реорганизација обухвата низ мера којима се задире у финансијску структуру дужника, у структуру његовог капитала; у структуру чланова привредног друштва, чланска права и права запослених, организацију и обим његових пословних активности.<sup>3)</sup>

Термин реорганизација упућује да се ради о преуређењу дужника у организационом и структурном смислу. С обзиром да је смисао мера које се предузимају и циљ који се жели постићи, а то је економски и привредни опоравак, обнова дужника, можда би било боље користити неки други, општији термин, на основу кога би се јасно видело да се уз помоћ одговарајућег поступка, као што је реорганизација, жели постићи опоравак дужника. У том смислу, у Француској се не користи термин реорганизација, већ *redressment* (опоравак, подизање), како би се указало да је циљ поступка да се сачува предузеће, његове привредне активности и радна места.<sup>4)</sup>

Имајући у виду правила која су садржана у Предлогу закона о стечајном поступку, као и решења која су присутна у француском законодавству, у чланку ће

1. У даљем тексту „Предлог“.

2. Tunc, A., *Le droit américain des sociétés anonymes*, Paris, 1985, стр. 302.

3. Велимировић, М., Садржај и дејство стечајног плана, Правни живот, бр. 11/03, стр. 31.

4. Ripert, G., Roblot, R., *Droit commercial*, t. 2, Paris, 1996, стр. 878.

бити изложена питања која се тичу покретања поступка реорганизације и његових фаза, плана и мера за реализацију плана реорганизације, дејства плана.

## 2. Услови за реорганизацију

Како до реорганизације може доћи у оквиру стечајног поступка, то је реорганизација могућа ако су најпре испуњени услови за покретање стечајног поступка, а потом и услови који су неопходни да би могло да дође до реорганизације.

Да би стечајни поступак био покренут потребно је да буду задовољени материјалноправни и формалноправни услови. У материјалноправне услове спада неспособност плаћања. Сматра се да је дужник неспособан за плаћање ако не може да одговори својим обавезама у року од 45 дана од дана доспелости обавезе, ако потпуно обустави плаћања у периоду од 30 дана, ако учини вероватним да своје већ постојеће обавезе неће моћи да испуни по доспећу (претећа неспособност за плаћање) (чл. 2. Предлога).<sup>5)</sup> У формалноправне услове спадају субјекти који могу да покрену поступак. То су: дужник, повериоци, пореска управа, надлежно јавно правобранилаштво и јавни тужилац (чл. 40. Предлога).

Ако су услови за покретање стечајног поступка испуњени до реорганизације може доћи под условом да је сачињен план одговарајуће садржине, да је план сачињен од стране овлашћеног субјекта (дужник, стечајни управник, повериоци који имају најмање 30 процената обезбеђених потраживања, повериоци који имају најмање 30 процената необезбеђених потраживања, лица која су власници најмање 30 процената капитала стечајног дужника), да је план поднет стечајном судији најкасније у року од 90 дана од дана покретања стечајног поступка (стечајни судија може да продужи рок за 30 дана, односно уз сагласност одбора поверилаца и више од тога).

У Француској, ако су испуњени услови за покретање поступка, суд може да донесе одлуку о ликвидацији предузећа или да отвори поступак редресмана (опоравак). По правилу, предузеће може да буде ликвидирано под условом да је претходно отворен и спроведен поступак редресмана. Изузетно, ако је стање дужника такво да нема никаквих могућности за његов опоравак, суд може да ликвидира предузеће и без отварања поступка редресмана. Такву одлуку суд може да донесе ако је дужник престао да обавља привредне активности или ако је опоравак очиг-

5. Према Закону о ликвидацији и стечају Републике Босне и Херцеговине (чл. 3.) и Закону о стечајном поступку Републике Српске (чл. 6.) дужник је неспособан за плаћање ако у року од 30 дана непрекидно не измирује своје обавезе; Стечајни закон Републике Хрватске (чл. 4.) одређује да је дужник неспособан за плаћање ако у раздобљу од два месеца не исплати барем петину својих обавеза; Закон о инсолвентности привредних друштва Републике Црне Горе одређује да је дужник неспособан за плаћање ако не измири дуг у року од 30 дана, под условом да је дуг већи од \_ 500 за предузетнике, односно \_ 2.500 за привредна друштва, да је дуг неспоран и да потиче из привредних односа (чл. 6.).

ледно немогућ. Процену немогућности опоравка врши суд имајући у виду пасиву дужника и могућност да у будућности одржи активности које обавља.<sup>6)</sup>

Поступак редресмана започиње отварањем периода испитивања, посматрања, у оквиру кога се утврђује економски и социјални биланс предузећа и предлаже било план опоравка било ликвидација предузећа. Када донесе одлуку о отварању поступка редресмана, суд одлучује да ли ће поступак тећи у складу са правилима редовног или скраћеног, поједностављеног режима. Према редовном режиму, период посматрања је ограничен на шест месеци, с тим што се може продужити на захтев дужника, судског управника, овлашћеног министра или од стране самог суда тако да може да траје највише 20 месеци. Режим скраћеног поступка (у 95 посто случајева активира се овај режим) примењује се онда када се ради о субјектима који запошљавају највише 50 радника а годишњи обрт им је мањи од 20 милиона франака. За скраћени режим карактеристично је да период посматрања траје четири месеца, с тим што се може продужити највише на осам месеци, као и да се по правилу не именује управник. То значи да план опоравка израђује дужник, уз учешће експерта, о чему коначну одлуку доноси суд.<sup>7)</sup>

### 3. Предлог и услови плана реорганизације

Предлог плана реорганизације подносе овлашћени субјекти (дужник, стечајни управник, повериоци, власници капитала стечајног дужника). Да би план могао да буде прихваћен потребно је да су у њему наведени разлози због којих је привредни субјект запао у финансијске тешкоће, мере које треба предузети у циљу реорганизације, средства за потпуно или делимично намирење поверилаца и динамика намирења, опис поступка продаје имовине, рок извршења плана реорганизације, имена стручњака који ће бити ангажовани и износ накнаде за њихов рад, као и за рад стечајног управника, биланс стања и успеха у претходних пет година; пројектовани биланс успеха за наредних пет година, процену о износу који се може остварити продајом имовине дужника, датум почетка примене плана реорганизације (чл. 127. Предлога).

У року од 20 дана од подношења плана, суд заказује рочиште за његово разматрање. План се сматра усвојеним ако га прихвате све класе поверилаца (потраживања поверилаца се деле на класе по основу њихових разлучних права и права приоритета њихових потраживања), с тим што се сматра да је усвојен у једној класи ако за план гласају повериоци који имају обичну већину потраживања у односу на укупна потраживања поверилаца у тој класи (чл. 132. Предлога).<sup>8)</sup>

6. Corre – Broly, E., Droit des entreprises en difficulté, Paris, 2001, стр. 63.

7. Guyon, Y., Droit des affaires, Paris, t. 2, 1997, стр. 140.

8. Да би се спречила опструкција у погледу усвајања плана, Закон о стечајном поступку Републике Српске одређује да ће се сматрати да је план усвојен ако га прихвати већина гласачких група, без обзира што га нека група није прихватила, ако то није на штету поверилаца који би се намиривали у стечајном поступку – чл. 170.

Ако се поднесе више од једног плана реорганизације, о свим поднетим плановима се гласа на истом рочишту. Уколико се изгласа више од једног плана, суд усваја план поднет од стране стечајног дужника.

Ако предлагач плана не добије потребан број гласова или ако предлог плана није у складу са законом, суд може да одобри предлагачу да у року од 30 дана поднесе измењени план. Ако се не усвоји ни измењени план над дужником се спроводи банкротство.

Суд нема право да врши било какве измене плана, да нареди његову израду, нити да присили било кога да се сагласи са планом. Суд има једино право да води рачуна да план буде усаглашен са законом и прихваћен на начин како је законом одређено.<sup>9)</sup>

Усвојени план реорганизације има снагу извршне исправе и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена. Дужник је дужан да се понаша у складу са усвојеним планом реорганизације, а што контролише стечајни управник (чл. 133. Предлога). Ако дужник не поступа по одредбама плана, суд може наложити да се предузму мере у циљу отклањања последица непоступања по плану или да се настави поступак банкротства (чл. 138. Предлога).

Суд може да обустави примену плана, по прибављеном мишљењу одбора поверилаца, ако је план издејствован на преваран или незаконит начин, ако дужник поступа супротно условима из плана, ако дужник не сарађује са стечајним управником, одбором поверилаца или судом, односно ако не испуњава налоге стечајног судије или стечајног већа (чл. 139. Предлога). Чини се да једино први разлог може да доведе до обуставе плана. Јер, ако дужник поступа у складу са планом трећи и четврти разлог би тешко могли да се појаве као смислен и рационалан основ за обуставу плана, нити се у том случају реално може очекивати да ће се повериоци, чија је улога пресудна за усвајање плана, са тим сагласити и да ће имати интереса да до обуставе дође. Други разлог треба подвести под чл. 138. који регулише ситуацију у случају када дужник не поступа по плану.

За разлику од нашег права, у Француској када се отвори поступак према дужнику који није у могућности да извршава доспеле обавезе, приступа се, по правилу, изради економског и социјалног биланса предузећа и плана редресмана, а у оквиру припремне фазе, односно периода посматрања.

Економски и социјални биланс представља студију о дужнику коју саставља судски управник, уз учешће дужника и једног или више експерата. У случају скраћеног поступка израда биланса је факултативна. Билансом се прецизирају узроци због којих је дужник запао у тешкоће. Он пружа економску (да ли је књиговодство вођено уредно и у складу са постојећим прописима), социјалну (број запослених, ниво њихових плата) и правну (стање судских спорова, ваљаност закључених уговора, функционисање органа) слику дужника.<sup>10)</sup>

9. Велимировић, М., нав. чланак, стр. 33.

10. Guyon, Y., нав. дело, стр. 206.

На основу биланса судски управник предлаже било план редресмана (у скраћеном поступку план сачињава дужник) било ликвидацију. Предлог плана се израђује само ако постоји могућност за опоравак дужника. Иако законодавац говори о плану, нема сметњи да се поднесе више различитих предлога.<sup>11)</sup> Планом се одређују могућности опоравка (наставак активности, престанак обављања појединих активности, цесија) и финансијски извори које је потребно за то обезбедити, дефинише се начин регулисања пасиве (фиксира се рок извршења обавеза дужника и износ потраживања која ће бити исплаћена повериоцима) и средства обезбеђења која ће дати дужник ради осигурања извршења плана, одређује се број радних места – задржавање постојећег нивоа или њихово смањење.

Да би се спречио утицај нестручних и нечасних чланова управе на опоравак дужника, управник може да предложи да се један или више чланова управе смене, што суд може да постави као услов да се прихвати план опоравка. Како развлашћени чланови управе не би искористили моћ која проистиче из права чланства ради спречавања спровођења нове пословне политике, суд може да забрани пренос акција или удела, уз одређење да ће право гласа које имају та лица бити остваривано у одређеном року преко лица које одреди суд или преко судског управника.<sup>12)</sup>

Предлози у погледу регулисања пасиве, када је сачињен план за наставак пословања дужника, морају да буду достављени путем препорученог писма повериоцима који се о томе изјашњавају у року од 30 дана од пријема обавештења. Изјашњавање се врши индивидуално или колективно. У случају колективног изјашњавања поверилаца одржава се састанак, између 14-ог и 21-ог дана од пријема обавештења, којим руководи заступник поверилаца. Суд не може да усвоји план који је припремио управник пре него што истекне наведени рок, осим у случају када повериоци свој одговор дају пре истека остављеног рока. Рок се не може продужити, а ако се у року од 30 дана повериоци не изјасне претпоставља се да су прихватили предлоге за регулисање пасиве.<sup>13)</sup>

Период посматрања се завршава одлуком, коју доноси суд на основу извештаја управника (у скраћеном поступку, ако није именован управник, суд то чини на основу мишљења судије комесара и предлога плана који саставља дужник), којом се усваја план опоравка дужника или се проглашава ликвидација. Он може да усвоји или одбаци закључке из извештаја. Ако управник предлаже ликвидацију, суд може да продужи период посматрања, како би омогућио израду плана опоравка дужника. У складу са принципом контрадикторности, суд доноси одлуку тек пошто саслуша дужника, како би сазнао да ли прихвата мере предвиђене планом, управника, представника поверилаца, да би сазнао да ли сматра прихватљивим рок за измирење потраживања поверилаца, представника запослених, како би сазнао какав је став запослених, ако се предвиђа отпуштање радника.

11. Corge – Broly, E., нав. дело, стр. 200.

12. Ripert, G., Roblot, R., нав. дело, стр. 1102.

13. Исто, стр. 1096.

План садржи одреднице о трајању (максималан рок износи 10 година), начину опоравка (наставак рада, делимична или потпуна цесија), отпуштању радника, о именовану комесара за извршење плана, о року исплате потраживања поверилаца, потписе заинтересованих лица којима се потврђује одређени ангажман (обећање дужника да ће повећати капитал или сагласност поверилаца о начину исплате потраживања, сагласност банке да финансира пословно оживљавање дужника или лица које преузима дужника да неће отпуштати раднике). План обједињује више једностраних аката предузетих под судском контролом. Учињене изјаве воље и донета судска одлука представљају основ из кога план извлачи своју снагу.<sup>14)</sup>

Основне елементе плана (начин регулисања пасиве или плаћања цене у случају цесије дужника, број радних места, начин финансирања дужника, врсте пословних активности дужника) може да измени суд, на захтев комесара за извршење плана, а по саслушању заинтересованих лица. Споредне тачке плана могу се изменити и без интервенције суда, под контролом комесара за извршење плана и уз сагласност дужника и поверилаца, у случају да је дужник наставио са пословањем, односно цедента и цесионара, у случају преузимања дужника. Када дужник наставља са пословањем, суд не може да измени проценат потраживања који припада повериоцима без њихове воље или у случају цесије, цену коју треба да плати цесионар.<sup>15)</sup>

У случају неизвршења обавеза које проистичу из плана суд ће донети одлуку о раскиду плана (чл. 80. Закона бр. 85 – 98 од 25. 1. 1985.). У теорији се указује да се, с обзиром да план нема уговорну природу, може говорити о замени претходне судске одлуке новом одлуком, која је прилагођена новонасталој ситуацији. Ако дужник који је наставио пословање не извршава обавезе, то по правилу има за последицу доношење одлуке о његовој ликвидацији под условом да се ради о обавезама које спадају у категорију основних или битних<sup>16)</sup>.

#### 4. Мере за реализацију плана реорганизације

План реорганизације, између осталог, садржи мере које је потребно предузети према дужнику, с једне стране, у циљу његовог пословног опоравка и финансијске консолидације, и с друге стране, ради задовољења интереса поверилаца.<sup>17)</sup> Предлог закона набраја мере које се могу предузети појединачно и колективно. То набрајање није таксативно, јер се допушта да се могу спровести и друге мере уколико су од значаја за реализацију плана реорганизације.

У циљу реорганизације планом се може одредити<sup>18)</sup> да се дужнику оставља део или целокупна имовина ради наставка рада; продаја имовине из стечајне масе,

14. Guyon, Y., нав. дело, стр. 214.

15. Ripert, G., Roblot, R., нав. дело, стр. 1187.

16. Guyon, Y., нав. дело, стр. 216.

17. Рајчевић, М., Стечај и ликвидација по прописима Републике Српске, Правни живот, бр. 11/03, стр. 51.

са или без заложног права или пренос такве имовине на име измирења потраживања; затварање непрофитабилних погона или промена делатности; раскид или измена оптерећених или неповољних уговора или закупа; одлагање отплате дугова или обезбеђивање отплате у ратама; измена рокова доспелости, каматних стопа или других услова зајма или инструмената обезбеђења; опрост дугова у целини или делимично; извршење или измена заложног права; претварање необезбеђених зајмова у обезбеђене зајмове; давање у залог неоптерећене имовине; претварање дуга у акцијски капитал; узимање новог кредита; прибављање нове инвестиције; оспоравање и поништење потраживања која нису правно ваљана; исплата доспелих потраживања; отпуштање запослених; уступање неоптерећене имовине на име измирења потраживања; измена и допуна статута и других аката о оснивању и управљању; спајање или припајање два или више правних лица; пренос дела или целокупне имовине на једног или више постојећих или новоформираних субјеката; поништавање или издавање нових хартија од вредности од стране стечајног дужника, или било ког новоформираног субјекта (чл. 128. Предлога).

Предлог закона питање мера за реализацију плана реорганизације регулише применом метода набрајања, на начин како је то учињено и у другим прописима који се примењују у оквиру ранијег југословенског простора, с тим што наш Предлог, као и Закон РЦГ, садрже најдужу листу мера (наводе се 22 мере, док Стечајни закон РХ садржи 11 мера или Закон о стечајном поступку РС 13 мера). За разлику од тога, француско законодавство одређује да се опоравак дужника, на основу одлуке коју доноси суд, може извршити на два начина: тако што ће дужник наставити са пословањем или тако што ће се извршити цесија, продаја дужника кога преузима неко треће лице.

Суд ће донети одлуку о наставку пословања дужника, ако процени да постоје озбиљне могућности за опоравак и извршење обавеза према повериоцима. У том случају суд одређује комесара за извршење плана (то може да буде управник или представник поверилаца) и рок за примену плана који може да траје највише 10 година. Планом се најпре одређује рок и висина потраживања која ће бити исплаћена повериоцима. Суд може да одреди рок у коме ће потраживања бити исплаћена, али не може противно вољи поверилаца да одреди у ком проценту ће она бити исплаћена. Прва исплата потраживања мора да уследи већ током прве године примене плана, с тим што суд има право да одреди динамику и висину исплата. Теоретски нема сметњи да се одреди, на пример, да ће се 90 посто обавеза измирити на крају пете године. Планом се може дати могућност повериоцима да се определе за краћи рок наплате потраживања, уз услов да прихвате да им се исплата изврши у смањеном проценту. Мали повериоци, чија потраживања не прелазе 1.000 франака, исплаћују се у потпуности и без одлагања.<sup>19)</sup>

18. О овоме: Чоловић, В., Стечајни план, Право и привреда, бр. 5 – 8/03, стр. 98; Велимировић, М., нав. чланак, стр. 34.

19. О овоме: Guyon, Y., нав. дело, стр. 294 – 299.

Осим финансијских мера, план може да садржи мере које се односе на реорганизацију дужника. Тако, може се предвидети измена статута и других докумената о оснивању и управљању, а у циљу промене организационог облика дужника или измене оснивачког капитала. Или, може се наложити смена једног или више чланова управе, забранити у одређеном року пренос њихових удела или акција. Да би се осигурала исплата потраживања, планом се готово увек предвиђају мере које имају одраз на имовину дужника. Може се одредити да се изврши отуђење појединих ствари или пословних целина, које дужнику не доносе неку корист, а у циљу повећања његове ликвидности. Обрнуто, ако суд налази да су одређене ствари неопходне за наставак пословања дужника, он може забранити да се такве ствари отуђују у одређеном року који не може бити дужи од онога у коме се план има спровести. На социјалном плану, а у циљу смањења трошкова пословања дужника, план опоравка може да предвиди отпуштање једног броја запослених. Суд може да донесе овакву одлуку само пошто претходно о томе информише и консултује одбор предузећа, представника запослених и надлежни државни орган.

Поред наставка пословања, суд може донети одлуку да се изврши делимична или општа цесија. При томе, суд може одлучити да дужник настави пословање и да се изврши делимична цесија.

До цесије долази на основу понуда које чине заинтересована лица. Оне се достављају управнику (редовни режим), односно судској писарници (скраћени режим), а у оквиру рока који одреде управник или судски комесар. У понуди мора да буде наведена цена и начин исплате, нарочито ако се исплата не врши у готовом; датум реализације цесије; ниво запослености (број радника који ће бити отпуштен и перспективе запошљавања); средство обезбеђења уредног извршења обавезе из понуде (чл. 83. Закона од 25. 1. 1985.). Између више кандидата суд прихвата понуду оног лица, која садржи најбоље услове за очување радних места и наплату потраживања поверилаца. Приликом избора најповољније понуде суд мора да води рачуна о интересима свих заинтересованих лица, а не само о висини новчаног износа који се нуди да буде плаћен. С обзиром да понуду не прихвата дужник или управник већ суд, може се рећи да цесија представља једну врсту једностраног ангажмана који снагу извлачи из потврде коју даје суд.<sup>20)</sup>

Цесија је могућа само ако суд констатује да дужник не може или не жели да лично настави пословање, а могуће је заштитити радна места, пословање и исплатити повериоце под разумним условима. То значи да цена цесије не мора да покрије пасиву у целости.<sup>21)</sup>

Ако се цена плаћа у ратама, цесионар не може, изузев залиха робе, да отуђи имовину коју је стекао. Ова забрана може да се тиче свих или само неких ствари које је стекао цесионар, с тим што може да се продужи и после плаћања цене, ако суд нађе да је то неопходно да се осигура извршење плана у целости.<sup>22)</sup>

20. Исто, стр. 310.

21. Исто, стр. 310.

22. Согге – Броу, Е., нав. дело, стр. 264.

Уколико цесионар не извршава своје обавезе, суд може да донесе одлуку о раскиду плана. У том случају суд по службеној дужности или на захтев комесара за извршење плана именује управника (чл. 90. Закона од 25. 1. 1985.). Закон не одређује какве ефекте производи раскид плана како према цеденту, тако и према цесионару.

## 5. Закључак

План реорганизације представља нов институт стечајног права чија ће примена отпочети са доношењем Закона о стечајном поступку. Његово прихватање и спровођење треба да омогући стечајном дужнику да настави пословање, а повериоцима да реализују своја потраживања под повољнијим условима од оних под којима би се то чинило у случају банкротства стечајног дужника. За план реорганизације је карактеристично да је његово подношење факултативно, а ако се поднесе производиће правно дејство ако га на прописан начин прихвате све класе поверилаца.

Реорганизација јесте пут који следе већ многа законодавства у покушају да се дужнику који је неспособан за плаћање помогне да превазиђе проблеме и да настави своје пословање. При томе, не треба изгубити из вида да постоје и другачија решења. Једно од таквих је редресман, судски опоравак дужника, решење које је прихваћено у Француској. Чини се да је ваљало имати у виду неке од основних карактеристика тог поступка по којима се он разликује од предложених решења према којима би требало да се спроводи стечајни поступак код нас. Циљ који се жели постићи отварањем поступка редресмана јесте очување предузећа, одбрана пословања, радних места и регулисање пасиве. Ради тога, у оквиру одређеног временског периода, приступа се изради економског и социјалног биланса, а потом плана опоравка. О томе се изјашњава и одлуку доноси суд. Дакле, израда плана опоравка је по правилу обавезна. До ликвидације дужника долази супсидијарно, уколико се покаже да не постоје никакве претпоставке да он настави пословање. Осим тога, уместо непотребног набрајања мера за реорганизацију, у Француској се одређују два метода опоравка дужника: наставак пословања, које води сам дужник уз одговарајућу контролу, а ако он то не жели или не може онда се може извршити цесија, под условом да су заинтересована лица доставила одговарајуће понуде. Зависно од величине и обима дужниковог пословања, судска одлука о примени метода опоравка доноси се на основу претходно спроведеног редовног или скраћеног поступка, у ком случају, у року који је знато краћи од онога који важи за редовни режим, план израђује сам дужник, а не мора да се припреми економски и социјални биланс.

**Miodrag Mićović, Ph.D.**  
**Professor at the Faculty of Law, Kragujevac**

### **Reorganization of Insolvent Debtor**

#### **Summary**

*The Insolvency Procedure Draft brings many novelties in the area of insolvency law, among which certainly one of the most important is the possibility of reorganization of insolvent debtor. The reorganization is carried on the ground of a plan, which can be submitted after beginning of the insolvency procedure or together with proposal for beginning of that procedure. If creditors accepts that plan, the insolvency is prevented, which enables continuation of business. The same aim can be achieved in France through judicial procedure of recovery. A difference is that in France the debtor's recovery is priority and liquidation can be performed only if the recovery is not possible. That is why the bankruptcy receiver is obliged to make the plan, on the basis of which the court decides the debtor to continue its business or to transfer its assets or liquidate the debtor, if there is no possibility for its recovery.*

**Key words:** *reorganization; recovery; plan; bankruptcy receiver; cession; debtor; creditors.*